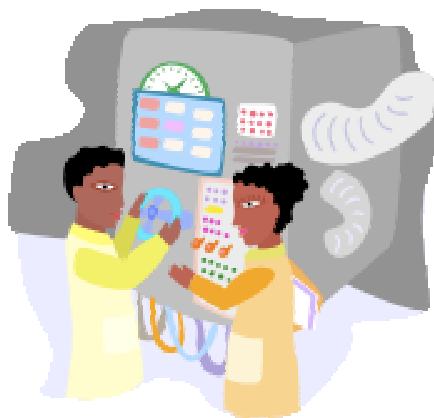

Thema Op het werk.

Lesbrief 13. Hoe werkt de machine?

Kofi is op het werk. Kofi moet aan de machine werken. De chef vertelt Kofi eerst hoe de machine werkt. Dan werkt Kofi met de machine. De machine doet het niet. Kofi roept een collega. Wie helpt Kofi?

Wat leert u in deze les?

- Hulp vragen
- Uitleg van de chef begrijpen
- Zeggen wat wel mag en wat niet mag

Veel succes!

HET GESPREK

Opdracht 1. Lees het gesprek.

Kennismaken met de machine.

Kofi moet aan de machine werken. De chef vertelt hem hoe je moet werken met de machine: wat je wel en wat je niet moet doen. De machine is beveiligd. Maar als hij draait mag je er niet inkomen.

- Estela Dit is dus de machine. Let op: als de machine draait, mag je er niet in komen met je handen. Dan mag je niets aanraken. Als hij stil staat, mag het wel. Dan mag je er wel in komen met je handen. Maar dus nooit als hij draait.
- Kofi O ja. Dus de machine is gevaarlijk?
- Estela Nou, gevaarlijk, dat valt wel mee. De deurtjes van de machine zijn allemaal beveiligd.
- Kofi Beveiligd?
- Estela Ja, veilig gemaakt. Als je een deur van de machine openmaakt, dan stopt de machine. Want als een deur open is, stopt de machine altijd. Dan kan hij niet draaien. Dus je moet altijd eerst de deur dichtdoen. Dan kan je de machine weer starten.
- Kofi O ja, dus alle deurtjes moeten dicht zijn.
- Estela Precies. Nou, soms is er een storing in de machine. Dan moet je wel je handen in de machine. Dan druk je op 'stop'. Zie je hier deze noodstop? Je drukt erop en de machine staat stil. Dan kun je met je handen erbij.
- Kofi O, als er een storing is, moet ik op 'stop' drukken.
- Estela Ja, dus als hij vastloopt. Dan druk je op stop. Dan kun je erin met je handen. Maar dat mag dus alleen als hij stil staat, hè. De machine is wel beveiligd, maar je toch altijd oppassen.
- Kofi Ja. Ik begrijp het.
- Estela Mooi. Geen vragen meer?
- Kofi Nee, op het moment niet.
- Estela Nou, als er iets is met de machine, dan vraag je het aan Souad. Die helpt je wel.
- Kofi Oké.

DE WOORDEN

Opdracht 2. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 2. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 1

□ **De machine**

Voorbeeld: In de fabriek zijn veel **machines**.

□ **Let op!**

Voorbeeld 1: **Let op**, de machine draait!

Voorbeeld 2: **Let op**, dat gaat niet goed!

□ **Het mag niet**

Voorbeeld: Niet roken! **Het mag niet!**

□ **Stilstaan**

Voorbeeld 1: De machine werkt niet, hij **staat stil**.

Voorbeeld 2: De machine **staat stil**, je mag erin met je handen.

□ **Nooit**

Voorbeeld 1: De machine draait. Met je handen erin mag echt niet. Dat moet je **nooit** doen!

Voorbeeld 2: Als de machine draait, mag je er **nooit** in met je handen!

□ **Gevaarlijk**

Voorbeeld 1: Niet met je handen in de machine, dat is **gevaarlijk!**

Voorbeeld 2: Niet spelen met vuur, dat is **gevaarlijk!**

□ **Veilig**

Voorbeeld: Het werk is niet gevaarlijk, het is **veilig**.

□ **Helpen**

Voorbeeld: Ik kan dit niet. Wil je me even **helpen?**

□ **De storing**

Voorbeeld 1: Er is een **storing**, de machine werkt niet.

Voorbeeld 2: Je kijkt televisie. Dan zie je niets meer. Er is een **storing**.

□ **De deur**

Voorbeeld: Je komt het huis door **de deur** binnen.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 3. Is de zin goed of fout? Zet een kruisje.

Goed

Fout

		Goed	Fout
1	Je mag nooit met je handen in de machine als de machine draait.		
2	De deurtjes van de machine zijn beveiligd.		
3	Als Kofi een probleem heeft met de machine, kan hij Souad roepen.		
4	Als er een storing is, moet je op stop drukken.		

Kijk nu naar de antwoorden op p. 22

HET GESPREK

Opdracht 4. Lees het gesprek.

Hulp vragen.

Kofi werkt met de machine. Het gaat niet goed. De machine doet het niet. Zijn collega Souad helpt Kofi.

Kofi Souad! Souad! Waar is de chef, waar is Estela? Hij doet het niet. Help!

Souad Hallo! Wat is er? Heb je problemen?

Kofi Ja, hij doet het niet meer.

Souad O, heb je goed gekeken? Zitten alle deurtjes dicht?

Kofi Ja, kijk, alle deurtjes zitten dicht. Maar hij doet het niet.

Souad Zitten alle deurtjes goed dicht, heb je goed gekeken?

Kofi Ja, dat zeg ik toch! Maar hij doet het niet, kijk.

Souad Heb je op de noodstop gedrukt?

Kofi Eh... .. misschien..

Souad Ja, je hebt net op de noodstop gedrukt. Nou, dan druk je op deze knop.
Zie je? En dan gaat ie weer!

Kofi Ja, hij draait weer! O, een beetje dom.

Souad Nee hoor, je bent helemaal niet dom! Dat is altijd zo als je voor het eerst
met de machine werkt.

DE WOORDEN

Opdracht 5. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 5. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 2.

□ **Op de knop drukken**

Voorbeeld: **Als je op de knop drukt**, gaat de machine werken.

□ **Dom**

Voorbeeld 1: Ik doe het fout! O, wat **dom**!

Voorbeeld 2: Hij is niet **dom**, maar slim. Hij weet alles.

□ **Dicht**

Voorbeeld 1: De deur is **dicht**. Je kan niet naar binnen. Hij is gesloten.

Voorbeeld 2: De deur is **dicht**, de deur is niet open.

□ **Open**

Voorbeeld 1: De deur is **open**. Je kan naar binnen.

Voorbeeld 2: De deur is **open**, de deur is niet dicht.

□ **Lopen**

Voorbeeld 1: Ik **loop** naar mijn werk. Het is niet ver weg.

Voorbeeld 2: De machine **loopt**. Hij staat niet stil.

TIP WOORDEN LEREN

- Het is belangrijk om woorden te leren, heel veel woorden.
- Een goede manier om een woord te leren, is het woord in een zin te leren.
Dan kunt u het makkelijker gebruiken.
- Bijvoorbeeld: De machine
In de fabriek zijn veel **machines**.
Dicht
De deur is **dicht**. Je kan niet naar binnen.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 6. Geef antwoord op de vragen bij het gesprek.

Antwoord *ja* of *nee*.

1. Heeft Kofi op de noodstop gedrukt?

.....

2. Gaat het goed met de machine?

.....

3. Roept Kofi een collega?

.....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 22

GRAMMATICA

Opdracht 7. 'Mogen en moeten'.

'Mogen' en 'moeten' zijn belangrijke woorden. Je gebruikt ze heel veel.

Het verschil is:

Als je iets **mag** doen, dan kun je het doen, als je dat wilt.

Als je iets **moet** doen, dan is dat verplicht, ook als je het misschien niet wilt.

Dus:

Kinderen van vijf jaar **moeten** naar school.

Ze **mogen** op muziekles.

In de trein **moet** je een kaartje hebben.

Je **mag** er een kop koffie drinken.

Doe nu de oefening. Geef antwoord op de vraag.

Schrijf het antwoord op. Kijk eerst naar de voorbeelden.

Voorbeelden:

1. U werkt aan een machine. De machine loopt. U wilt iets aanraken in de machine.

Mag dat?

NEE, DAT MAG NIET!

2. U werkt aan een machine. De machine staat stil. U wilt iets aanraken in de machine.

Mag dat?

JA, DAT MAG!

3. De machines in de fabriek zijn beveiligd. Moeten machines veilig zijn?

JA, DAT MOET!

1. Safiya wil naar de huisarts. Moet zij een afspraak maken?

.....

2. Ibrahim werkt in een fabriek. In de pauze praat hij met zijn collega.
Mag dat?

.....

3. Faduma werkt in een winkel. Zij praat veel, heel veel met haar collega's.
Mag dat?

.....

4. Kofi zit in de tram. Hij eet patat.
Mag dat?

.....

5. Het werk van Hassan begint om 8 uur. Moet hij er dan zijn?

.....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 22

SPREKEN

Opdracht 8

**Deze opdracht gaat over wat WEL MAG en wat NIET MAG.
Geef antwoord op de vragen. Mag het WEL of mag het NIET?
Kijk eerst naar de voorbeelden.**

Voorbeelden:

1. De machine draait. Je komt erin met je handen. Mag dat?

.....

Nee, dat mag niet.

2. Je hebt een probleem. Je vraagt een collega te helpen. Mag dat?

.....

Ja, dat mag.

Nu u:

1. De machine draait. Je raakt iets van binnen aan met je handen. Mag dat?

.....

2. De machine staat stil. Je gaat erin met je hand. Mag dat?

.....

3. Een deur van de machine is open. Je doet hem dicht. Mag dat?

.....

4. Er is een storing. Je drukt op STOP. Mag dat?

.....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 22

SCHRIJVEN

Opdracht 9. Schrijf het antwoord op de vraag op.

Wat **mogen** kinderen **wel** en wat **mogen** kinderen **niet**?

Deze opdracht gaat over wat kinderen wel en wat kinderen niet mogen.

Kijk eerst naar de voorbeelden.

1. Mag een kind autorijden?

Nee, dat mag niet.

2. Mag een kind fruit eten?

Ja, dat mag.

Nu u. Geef antwoord op de vraag.

1. Mag een kind in de fabriek werken?

.....

2. Mogen kinderen roken?

.....

3. Mag een kind een boekje lezen?

.....

4. Mag een kind buiten spelen?

.....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 22

DE WOORDEN

Opdracht 10. Kies de juiste tegenstelling.

Voorbeelden: De kantine is niet **rustig**, maar **druk!**
Amsterdam is niet **klein**, maar **groot!**

Zoek de juiste tegenstelling.

Kies uit:

- * loopt
- * dom
- * veilig
- * nooit
- * dicht.

1. De deur is niet *open*, maar
2. De machine staat niet *stil*, maar
3. De man is niet *slim*, maar
4. De machine is niet *gevaarlijk*, maar
5. Let op! Kletsen in de trein mag *altijd*, maar roken

Opdracht 11. Vul het goede woord in.

Kies uit:

- * de deur
- * helpen
- * storing
- * op de knop drukt
- * machines
- * Let op!
- * Dat mag niet

1. Als jegaat de televisie aan.
2. Je ziet veel in de fabriek.
3. De machine loopt. Wees voorzichtig!
4. Je komt de fabriek door binnen.
5. Ik begrijp het niet. Wil je me even?
6. Niet roken in de kantine!
7. De telefoon werkt niet. Er is een

Kijk nu naar de antwoorden op p. 22 en 23

TIP WOORDEN LEREN

Het is belangrijk veel woorden te leren. Een manier om veel woorden te leren is **elke dag drie woorden** leren.

Schrijf hier welke woorden u heeft geleerd deze week:

Maandag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

Dinsdag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

Woensdag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

Donderdag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

Vrijdag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

Zaterdag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

Zondag: 1^e woord:
2^e woord:
3^e woord:

SPREKEN

Spreek samen!

Zoek een taalvriend. Een taalvriend is iemand die goed Nederlands spreekt. Een vriend. Of misschien iemand van uw werk. Of uw buurman. Doe samen met uw Taalvriend de spreekopdrachten. Lees samen. De een leest A, de ander B.

Opdracht 12. Lees samen met uw taalvriend:

Het gesprek met de chef over de machine.

A: Let op met die machine!

A: Let op met die machine!

B: O, is ie zo gevaarlijk?

B: O, is ie zo gevaarlijk?

A: Gevaarlijk ... gevaarlijk ... dat valt wel mee.

A: Gevaarlijk ... gevaarlijk ... dat valt wel mee.

B: O, is ie niet gevaarlijk?

B: O, is ie niet gevaarlijk?

A: Nou... nou... hij is beveiligd.

A: Nou... nou... hij is beveiligd.

B: De machine is dus veilig!?

B: De machine is dus veilig!?

A: Veilig, maar toch altijd oppassen!

A: Veilig, maar toch altijd oppassen!

A: Let op als de machine loopt ..

A: Let op als de machine loopt ..

B: Niet erbij met je handen.

B: Niet erbij met je handen.

A: Let op als de machine draait.

A: Let op als de machine draait.

B: Niet erbij met je handen.
B: Niet erbij met je handen.

A: Precies!
A: Precies!

SPREKEN

Spreek samen!

Opdracht 13. Lees samen met uw taalvriend:

Op de knop drukken.

A: Zie je deze knop?

A: Zie je deze knop?

B: Wat is dat?

B: Wat is dat?

A: Je drukt erop.

A: Je drukt erop.

B: En dan?

B: En dan?

A: Dan stopt de machine.

A Dan stopt de machine.

B: En dan?

B: En dan?

A: Dan staat alles stil!

A: Dan staat alles stil!

<p>? VRAAG VAN DE LES ?</p> <p>Kofi heeft een probleem met de machine. Hij vraagt Souad om hulp. Vindt Souad Kofi dom?</p>

LEZEN

Opdracht 14. Lees.

DE INFORMATIE.

In veel bedrijven werken mensen met machines. Machines zijn gevaarlijk. U moet de machine goed kennen. Kom nooit met uw handen in een machine die draait. U mag ook nooit een draaiende machine schoonmaken. Veilig werken is heel belangrijk. Sommige machines maken heel veel lawaai. Dat is slecht voor de oren. U moet dan iets op uw oren doen.

Sommig werk is gevaarlijk voor de ogen. Dan heeft u een speciale bril nodig. Pas op met gevaarlijke stoffen. Draag bijvoorbeeld handschoenen als u met schoonmaakmiddelen werkt. Denk altijd aan uw veiligheid.

Vraag het, als iets niet duidelijk is. Vraag het aan een collega of aan de chef. Wees niet bang om te vragen. Het is nooit dom om te vragen. Wel kan het gevaarlijk zijn om niet te vragen. Domme vragen bestaan niet!

PRAKTIJK

Opdracht 15. Kijk in de praktijk.

1. Kijk deze week naar de machines en apparaten in uw huis: het koffiezetapparaat, de TV en de wasmachine.
2. Bedenk bij deze apparaten: wat is er gevaarlijk? Wat mag je niet doen?
3. En hoe zeg je dat in het Nederlands tegen iemand? Bedenk wat er gevaarlijk kan zijn aan een wasmachine of een televisie.

Kijk nu naar de antwoorden op p. 23

TIP VAN DE LES

Als u iets gevaarlijks ziet, kunt u zeggen:

- Pas op!
- Dat is gevaarlijk!
- Niet doen!
- Wees voorzichtig!
- Uitkijken!
- Kijk uit!

HOE GAAT HET?

Opdracht 16. Kent u de woorden? Kruis aan.

- De machine
- Let op!
- Het mag niet
- Stilstaan
- Gevaarlijk
- Veilig
- Op de knop drukken
- Dicht
- Open
- Dom
- Helpen
- De storing
- Lopen
- De deur

Opdracht 17. Kunt u het in het Nederlands?

Deze les ging over Kofi en de machine. De chef vertelde over het werken met de machine. Kofi probeerde deze uitleg te begrijpen. Hij leerde wat wel mag en wat niet mag. De machine werkte niet. Hij vroeg hulp aan een collega.

En u? Kunt u hulp vragen? En kunt u zeggen wat wel mag en wat niet? En kunt u uitleg van de chef begrijpen?

Kunt u dat nu goed? Of een beetje? Of nog niet zo goed?

Schrijf het op. Zet een kruisje.

	 Goed!	 Gaaf wel....	 Nog niet goed..
Hulp vragen			
Zeggen wat wel mag en wat niet mag			
Uitleg van de chef begrijpen			

Antwoordblad

Opdracht 3.

1. Goed.
2. Goed
3. Goed.
4. Goed.

Opdracht 6.

1. Ja.
2. Nee.
3. Ja.

Opdracht 7.

1. Ja, dat moet.
2. Ja, dat mag.
3. Nee, dat mag niet.
4. Nee, dat mag niet.
5. Ja, dat moet!

Opdracht 8.

1. Nee, dat mag niet. (Dat is gevaarlijk).
2. Ja, dat mag. (Nu is het veilig).
3. Ja, dat mag.
4. Ja, dat mag.

Opdracht 9.

1. Nee, dat mag niet.
2. Nee, dat mag niet.
3. Ja, dat mag. (Natuurlijk).
4. Ja, dat mag. (Natuurlijk).

Opdracht 10.

1. dicht.
2. loopt.
3. dom.
4. veilig.
5. nooit.

Opdracht 11.

1. op de knop drukt.
2. machines.
3. let op!
4. de deur.
5. helpen.
6. Dat mag niet.
7. storing.

Het antwoord op de vraag van de les

Nee, Soaud vindt Kofi niet dom. Het is nooit dom om te vragen.

Opdracht 15.

Over de wasmachine: Het is gevaarlijk om de kraan niet dicht te doen als de machine klaar is. Dan kan uw huis onder water komen.

Over de televisie: Het is gevaarlijk uw televisie aan te raken met natte handen. U kunt een schok krijgen.

In het Nederlands kan je tegen iemand zeggen: "Pas op!" Doe de kraan dicht!"
"Niet doen!" Je handen zijn nat!"

OEFENEN VOOR HET INBURGERINGSEXAMEN

Deze les over “Hoe werkt de machine” past in het deel *Werk* van het Inburgeringsexamen.

Taalvriend

Zoek een taalvriend, iemand die goed Nederlands spreekt. Het is handig als u een taalvriend heeft om samen de oefeningen mee te doen

Kijk naar films van ETV

Op de website ETV.nl vindt u films die gaan over werk. In het programma *Taal werkt!* praat presentatrice Şenay Özdemir over: de eerste werkdag, vragen op het werk, opdrachten en veiligheid.

<http://www.etv.nl/ETV/Programma/taalwerkt>

In deze les gaat het over werken met de machine.

1. Kofi vraagt om hulp als de machine plotseling stopt.
2. Zijn collega legt hem uit wat hij moet doen.

Op het examen gaat het ook over deze situaties:

- Instructies krijgen bij een apparaat,
- Uitleg vragen als u iets niet begrijpt,
- Overleggen met collega's over het werk,
- Aanwijzingen van collega's begrijpen,
- Praten over een oplossing in moeilijke situaties.

Kunt u dit al? Vul dit in voor uzelf.

<i>Ik kan...</i>	Ja, dat kan ik	Nee, nog niet
... aanwijzingen van collega's begrijpen.		
... een collega aanwijzingen geven.		
... vragen stellen ter verduidelijking.		
... aangeven dat ik weet wat ik moet doen.		
... onverwachte situaties beschrijven en melden aan een collega.		
... overleggen over de oplossing van onverwachte situaties.		

Lees het gesprek nog eens en let op de situaties. Leer de zinnen en de woorden.

Kijk voor meer informatie over het inburgeringsexamen op www.hoemoetikinburgeren.nl